ayfa: 110		Maarif Bakanlı
	ağlandığı Dahiliye Vekâle- 103/26/10535 sayılı yazısiy- ca ederim. Maarif Bakanı Hasan-Âli Yücel	sayılı nüshasında çıkan (sayılı tamim yalnız Vek umumi kütüphanelere ai ve okul kütüphaneleriyle A , B .
NESRIVAT	16/I/1945	Yüksek
MÜDÜRLÜĞÜ Sayı: 82/584	ÖZET:	Son senelerde telg
State of the second state of the second state of the	Tavşanlı kazasına bağla-	ve fevkalâde ahval dola
1361	nan köyler h.	muhabereci kadrolarınır
Bursa Vilâyeti Orh	aneli kazasının Arttıranlar,	karşılanmakta bulunmuş
Elmaağacı, Eşen, Kızılçuki	ur, Nusratlar köylerinin Kü-	Resmî telgrafların
tahya Vilâyeti Tavşanlı J	cazasinin Merkez nahiyesine	tren güzergâhındaki m
bağlandığı Dahiliye Vek	âletinin 8/1/1945 tarih ve	haricinde telgraf yazı
2213/5/10196 sayılı yazıs		azaltmaya ve dolayısiyle
İlgililere tebliğini ri	Maarif Bakam	la geçirilmesini temine
A. Ö.	Hasan-Ali Yücel	Binaenaleyh tensi
		a) Resmî telgraf ve şit
NESRIYAT	16/1/1945	b) Bu telgrafların mür
MUDURLÜĞÜ	ÖZET:	ması,
Say1: 82/582		c) Demiryol güzergâht
1362	Akoğlan ve Ş. Yedikuyu	müstacel olmıyan n
	köyleri h. kazasının Gölcük nahiyesine	d) Askerî kıtaat arasır olabilen hallerde as
Urfa Vilayen Hilvan	nahiyesine bağlı Şarkî Yedi-	e) Her Bakanlıkta yuk
bagii Akogian ve merkez ka	zasının Kabahaydar nahiyesi-	kibini temin edecek
no bağlandığı Dahiliye Ve	kâletinin 8/1/1945 tarih ve	bütün Bakanlıklarla
22122/59-1/10197 sayılı	yazısiyle bildirilmiştir.	liğine yüksek müs
İlgililere tebliğini	ca ederim.	rica eylerim.
	Maarif Bakani	
A. Ö.	Hasan-Âli Yücel	
KÜTÜPHANELER	19 I/1945	NESRIYAT
MUDURLUĞU	ÖZET:	MÜDÜRLÜĞÜ
Say1: 5032/1 64	6/XI/1944 tarihli 803-	Sayı: 82/519
	1337 sayılı tamimin Ba-	1364
1363	kanlığa bağlı kütüphane-	
	lere ait olduğu h.	Telgraf muhabere tılmasına dair Başbakan
Tebliğler Dergisinin	4/XII/1944 tarihli ve 305	I unhasina dan başbakan

	12	23	34	45
	13	24	35	46
3	14	25	36	47
	15	26	37	48
	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ğı Tebliğler Dergisi

illik Bütçesinden idare olunan olduğundan bunun müessese bir ilgisi yoktur.

> Maarif Bakanı Hasan-Ali Yücel

Başbakanlığa

raf muhabereleri pek çoğalmış visiyle şebekenin tevsiinde ve il:malinde büyük zorluklarla

pek mühim hususata hasrı ve erkezlere çok müstacel haller maması muhabere kesafetini telgrafların sürat ve intizamvariyacak bir tedbir olacaktır. buyrulduğu takdirde;

relerin müstacel hallere hasri, akün olduğu kadar kısa yazıl-

bulunan merkezlerle yapılacak uhaberatin posta ile yapılması, daki muhaberelerin mümkün keri telsizlerle teatisi,

urdaki maddelerin tatbik ve tatedbirler alınması, hususlarının resmî müesseselere emir ve tebadelerini saygılarımla arz ve

Münakalât Bakanı A. F. Cebesoy

15/1/1945

OZET Telgraf muhaberelerinin imkan nispetinde azaltıl-

ması h.

15 Ocak 1945

5/XI/1944 tarihli ve 802-1337 | lığının 1/III/1944 tarih ve 2891/8879 sayılı yazısının bir örneği yukarıya çıkarılmıştır. Geregince hareket edilmesini rica ederim.

Maarif Bakam a Ihsan Sungu

TÂYİNLER :

A. Ö.

Bakanlık I. inci Hukuk Müşaviri Turgut S. Erem Bakanlık Müfettişliğine, Bakanlık 2 nci Hukuk Müşaviri Atalay Akan Bakanlık I. Hukuk Müşavirligine, Konya Erkek Sanat Enstitüsü Döküm Atelyesi Öğretmeni İhsan Tarul, aynı Okul Müdürlüğüne, An. kara 4 üncü Orta Okul Müdür Muavini ve Matematik Öğretmeni Ahmet Önertürk Srvas Erkek Öğretmen Okulu Müdür ve Matematik Öğretmenliğine, Erzurum Akşam Kız Sanat Okulu Müdür ve Öğretmeni Nadire Yentüğ Trabzon Kız Enstatüsü Müdür ve Çocuk Bakımı Biçki-Dikiş Öğretmenliğine, İzmir Cumhuriyet Kız Enstitüsü Biçki-Dikiş Öğretmeni Suzan Kinson İstanbul Akşam Kız Sanat Okulu Biçki-Dikiş Öğretmen ve Müdürlüğüne, Adana İsmet İnönü Kız Enstitüsü Ana Dıli Öğretmeni ve Müdürü Nezihe Özuygur İzmir Cumhuriyet Kız Enstitüsü Müdür ve Ana Dili Öğretmenligine, Afyon Kız Enstitüsü Resim Öğretmen ve Müdür Muavini Mürşide Altan Bolu Kız Enstitüsü Müdür ve Resim Öğretmenliğine, Bolu Kız Enstitüsü Biçkı-Dikiş Öğretmen ve Müdürü Nedime Cebecioğlu Bilecik Akşam Kız Sanat Okulu Biçki-Dikiş Öğre'men liği ve Müdür Muavinliğire, Amasya Akşam Kız Sanat-Okulu Biçki-Dikiş Öğretmeni Bedia Akar Bilecik Akşam Kız Sanat Okulu Biçki-Dikiş Öğretmen ve Müdürlüğüne, Bilecik Akşam Kız Sanat Okulu Çamaşır Öğretmen ve Müdürü Şüktiye Yoker Konya Kız Enstitüsü Çamaşır Öğretmen ve Müdürlüğüne, Mersin Orta Okul Müdür Muavini ve Matematik Öğretmeni Yusuf derinin, imkân nispetinde azal- Yönoğlu Tarsus Orta Okul Müdürlüğü ve Matematik liktan alman, Münakalât Bakan- Öğretmenliğine naklen tâyin edilmişlerdir.

MLERLE DIGER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

MAARIF BAKANLIĞI NEŞRİYAT MUDURLUGUNCE HER HAFTA PAZARTESI GUNLERI ÇIKARI-LIR. ILGILI MAKAM VE MÜES-ESELERE PARASIZ GÖNDERILIR.

MAARIF BAKANLIĞI TEBLIGLER DERGISI

Cilt: 7

KANUNLAR :

ANAYASA

Kanun No.: 4695

Kabul tarihi: 10 1/1945

BIRINCI BÖLÜM

Esas bükümler

Madde 1 - Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir. Madde 2 - Türkiye Devleti cumhuriyetçi, mil. iyetçi, halkçı, devletçi, lâyik ve devrimcidir. Devlet i Türkçedir. Başkent Ankara'dır.

Madde 3 - Eğemenlik kayıtsız şartsız milletin-

Madde 4 — Türk milletini ancak Türkiye Büyük Millet Meclisi temsil eder ve millet adına eğemenlik hakkını yalnız o kullanır.

Madde 5 — Yasama yetkisi ve yürütme erki Büvük Millet Meclisinde belirir ve onda toplanır.

Madde 6 — Meclis, yasama yetkisini kendi kul-

Madde 7 — Meolis, yürütme yetkisini kendi eçtiği Cumhurbaşkanı ve onun tâyin edeceği Bavanlar Kurulu eliyle kullanır.

Meclis, Hükümeti her vakit denetliyebilir ve dü-

Madde 8 - Yargi hakki, millet adma usul ve muna göre bağımsız mahkemeler tarafından kullanılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yasama görevi

Madde 9 - Türkiye Büyük Millet Meclisi, özel anununa göre millet tarafından seçilmiş milletvekilleinden kurulur.

Madde 10 — Milletvekili seçmek, yirmi iki yaşını bitiren kadın erkek her Türkün hakkıdır.

Madde 11 - Otuz yaşını bitiren kadın erkek her Türk milletvekili seçilebilir.

Madde 12 - Yabancı devlet resmî hizmetinde bulunanlar, terhipli cezaları gerektiren suçlardan veya harsızlık, sahtecilik, dolandırıcılık, inancı kötüye kullanma, dolanh iflås suçlarından biriyle hüküm giymiş olanlar, kısıtlılar, yabancı devlet uyrukluğunu ileri sürenler, kamu hizmetlerinden yasaklılar, Türkçe okuyup yazma bilmiyenler milletvekili seçilemezler.

Madde 13 - Büyük Millet Meclisinin seçimi dört yılda bir yapılır.

Süresi biten milletvekilleri tekrar seçilebilirler.

Eski Meclis, veni Meclisin toplanmasına kadar devam eder.

Yeni seçim yapılmasına imkân görülmezse, toplanma dönemi bir yıl daha uzatılabilir.

Her milletvekili, yalnız kendini seçen çevrenin değil, bütün milletin vekilidir.

Madde 14 - Büyük Miller Meclisi, her yıl kasım ayı başında çağrısız coplanır.

T.C.

Meclis, üyelerinin memleket içinde dolaşmaları, inceleme yapmaları, denetleme vazifelerine hazırlanmaları ve dinlenmeleri için çalışmasına yılda altı aydan fazla ara veremez.

22 OCAK 1945

Madde 15 - Kanun teklif etmek hakkt, Meelis üyelerinin ve Bakanlar Kurulunundur.

Madde 16 - Milletvekilleri Meclise katıldıkla rında şöyle andiçeler:

«Namusum üzerine söz veririm ki:

Vatanın ve milletin mutluluğuna, esenliğine, milletin kayıtsız şartsız eğemenliğine aykırı bir amaç gütmiyeceğim ve Cumhuriyet esaslarına bağlılıktan ayrılmıyacağım.»

Madde 17 - Bir milletvekîli ne Meclis içindeki oy, düşünce ve demeçlerinden, ne de Meclisteki oy, düşünce ve demeçlerini Meclis dışında söylemek ve açığa vurmaktan sorumlu değildir. Seçiminden gerek önce ve gerek sonra üstüne suç atrlan bir milletvekili Kamutayın kararı olmadıkça sanık olarak sorgulanamaz, tutulamaz ve yargılanamaz. Cinayetten suçüstü yakalanma hali bu hükmün dışındadır. Ancak bu halde yetkili makam bunu hemen Meclise bildirmek ödevindedir. Seçiminden önce veya sonra bir milletvekili hakkında verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi milletvekilliği süresinin sonuna bırakılır. Milletvekilliği süresi içinde za nanaşımı yürümez. Madde 18 - Milletvekillerinin yıllık ödenekleri

özel kanunla gösterilir.

Madde 19 - Araverme sırasında Cumhurbaşkanı veya Meclis Başkanı gerekli görürse Meclisi toplanmaya çağırabilir. Üyelerden beşte birinin istemesi üzerine de Meclis Başkanı Meclisi toplanmaya çağırır. Madde 20 - Meciis görüşmeleri herkese açıktır ve olduğu gibi yayılır.

Fakat Meclis, ictüzük hükümlerine uygun olarak kapah oturumlar dahi yapabilir. Kapah oturumlardaki görüşmeleri yaymak Mecl'sin kararına bağlıdır. Madde 21 — Meclis, görüşmelerini içtüzük hükümlerine göre yapar.

Madde 22 - Soru, gensoru ve Meclis sorușturması, Meclisin yetkilerinden olup bunların nasıl ya-

pılacağı ictüzükte gösterilir. Madde 23 - Milletvekilliği ile Hükümet memurluğu bir kişide birleşemez.

Madde 24- Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamutayı her kasım ayı başırıda kendine bir yıl için bir Başkan, üç Başkan Vekili seçer.

Madde 25 - Seçim dönemi bitmeden Meclis, üvelerinin tam sayısının saltçokluğu ile seçim yenilemeğe karar verirse, yeni toplanan Meclisin seçim dönemi kasım ayından başlar. Kasımdan önceki toplantr olağanüstü toplantr sayılır.

Madde 26 — Kanun koymak, kanunlarda deği-Cumhurbaşkanı onu ilân etmek ödevindedir. siklik yapmak, kanunları yorumlamak, kanunları kal-Madde 36 - Cumhurbaşkanı her yıl kasım ayındırmak, devletler sözleşme, antlaşma ve barış yapmak, da Hükümetin geçen yıldaki çalışmaları ve giren yıl harb ilân etmek, Devletin bütçe ve kesinhesap kanuniçinde alınması uygun görülen tedbirler hakkında bir larını incelemek ve onamak, para basmak, tekelli ve akçalı vüklenme sözleşmelerini ve imtiyazları onamak | söylev verir yahut söyleviri Başbakana okutur.

YILLIK ABONES! 40 KURUSTUR ABONE TUTARI MALSANDIKLA RINDAN BIRINE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MAA-RIF BAKANLIĞI NEŞRIYAT MÜ-JURLUGUNE GÖNDERILMELIDIR

SAYI: 312

ve bozmak, genel ve özel af ilân etmek, cezaları hafifletmek ve değiştirmek, kanun soruşturmalarını ve kanun cezalarını ertelemek, mahkemelerden çıkıp kesinleşen ölüm cezası hükümlerini yerine getirmek gibi görevleri Büyük Millet Meclisi ancak kendisi yapar.

Madde 27 — Bir milletvekilinin vatan haymlığı ve milletvekilliği sırasında yiyicilik suçlarından biriyle sanık olduğuna Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamutayı hazır üyelerinin üçte iki oy çokluğu ile karar verilir yahut on ikinci maddede yazılı suçlardan biriyie hüküm giyer ve bu da kesinleşirse milletvekilliği sıfatt kalkar.

Madde 28 — Çekilme, kanun hükümleri gere. ğince kısıtlanma, özürsüz ve izinsiz iki ay Meclise devamsızlık yahut memurluk kabul etme hallerinde milletvekilliği düşer.

Madde 29 — Ölen yahut yukardaki maddeler geregince milletvekilliği sıfatı kalkan veya düşen milletvekilinin yerine bir başkaşı seçilir.

Madde 30 — Büyük Millet Meclisi, kendi kolluk işlerini Başkanı eliyle düzenler ve yürütür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yürütme görevi

Madde 31 - Türkiye Cumhurbaşkanı, Büyük Millet Meclisi Kamutayı tarafından ve kendi üyeleri arasından bir seçim dönemi için seçilir. Cumhurbaşkanlığı görevi, yeni Cumhurbaşkanının seçimine kadar sürer. Yeniden seçilmek olur.

Madde 32 - Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Bu sıfatla törenli oturumlarla Meclise ve gerekli gördükçe Bakanlar Kuruluna başkanlık eder ve Cumhurbaşkanı kaldıkça Meclis tartışma ve görüşmelerine katilamaz ve oy veremez.

Madde 33 - Cumhurbaşkanı, hastalık ve memleket dışı yolculuk gibi bir sebeple görevini yapamaz veya ölüm, çekilme ve başka sebeplerle Cumhurbaşkanlığı açık kalırsa Büyük Millet Meclisi Başkanı vekil olarak Cuhmurbaşkanlığı görevini yapar.

Madde 34 - Cumhurbaşkanlığı boş kaldığında Meclis toplantksa Cumhurbaşkanını hemen seçer.

Meclis toplanık değilse Başkanı tarafından toplanmaya çağırılarak Cumhurbaşkanı seçilir. Meclisin seçim dönemi sona ermiş veya seçimin yenilenmesine karar verilmiş olursa Cumhurbaşkanını gelecek Meclis secer.

Madde 35 - Cumhurbaşkanı Meclisin kabul ettiği kanunları on gün içinde ilân eder.

Cumhurbaşkanı, uygun bulmadığı kanunları bir daha görüşülmek üzere gene on gün içinde gerekçesi ile birlikte Meclise geri verir. Anayasa ile bütçe kanunu bu hüküm dışındadır.

Meclis geri verilen kanunu gene kabul ederse

Sayfa: 112

Madde 37 - Cumhurbaşkanı, yabancı devletler yanında Türkiye Cumhuriyetinin siyasi temsilcilerini tâyin eder ve yabancı devletlerin siyasi remsilcilerini kabul eder.

Madde 38 -- Cumhurbaşkanı, seçiminden hemen sonra Meclis önünde şöyle andiçer:

«Namusum üzerine söz veririm ki:

Cumhurbaşkanı olatak, Cumhuriyet kanunlarını, milletin eğemenlik esaslarını sayacağım;

Ve bunları müdafaa édeceğim;

Türk milletinin mutluluğuna bötün bağlılığımla bütün kuvvtimle çalışacağım; Türk Devletine yönelecek her tehlikeyi en son

siddetle önliyeceğim;

Türkiye'nin şanını, serefini koruyup yükseltmek, üstüme aldığım görevin isterlerini yerine getirmek için olanca varlığımla çalışmaktan asla ayrılmıyacağım.»

Madde 39 - Cumhurbaşkanının çıkaracağı bütün kararlar Başbakan ile birlikte ilgili Bakan tarafından imzalanır.

Madde 40 - Başkomutanlık, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yüce varlığından ayrılmaz ve Cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur. Harb kuvvetlerinin komutası barışta özel kanuna göre Genelkurmay Başkanlığına ve seferde Bakanlar Kurulunun teklifi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından tâyin edilecek kimseve verilir.

Madde 41 - Cumhurbaşkanı, vatan hayınlığı halinde Büyük Millet Meclisine karşı sorumludur. Cumhurbaşkanının çıkaracağı bütün kararlardan doğacak sorumlar 39 uncu madde geregince bu kararları imzalıyan Başbakanın ve ilgili Bakanındır.

Cumhurbaşkanının, özlük işlerinden dolayı sorumlanması gerekirse, Anayasanın milletvekilliği dokunulmazlığı ile ilgili 17 nci maddesi hükümlerine

Madde 42 - Cumhurbaşkanı, Hükümetin teklifi üzerine, daimî malûllûk veya kocama gibi özlûk sebeplerden dolayı belli kimselerin cezalarını kaldırabilir veva hafifletebilir.

Cumhurbaşkanı, Büyük Millet Meclisi tarafından sanıklanarak hüküm giyen Bakanlar hakkında bu yetkivi kullanamaz.

Madde 43 - Cumhurbaşkanının ödeneği özel kanunla gösterilir.

Madde 44 - Başbaican, Cumhurbaşkanınca Mec. lis üveleri arasından tâyin olunur.

Öteki Bakanlar Başbakanca Meclis üyeleri arasından secilip tamamı Cumhurbaşkanı tarafından onandiktan sonra Meclise sunulur.

Meclis toplanık değilse sunma işi Meclisin toplanmasına bırakılır.

Hükümet, tutacağı yolu ve siyasi görüşünü en geç bir hafta içinde Meclise bildirir ve ondan güven

Madde 45 — Bakanlar, Başbakanın reisliği altında (Bakanlar Kurulu) nu meydana getirir.

Madde 46 — Bakanlar Kurulu, Hükümetin genel politikasından birlikte sorumludur.

Bakanların her biri kendi yetkisi içindeki işlerden ve emri altındakilerin eylem ve işlemlerinden ve polirikasının genel gidişinden tek başına sorumludur.

kanunla gösterilir.

nuna bağlıdır.

Madde 49 - İzinli veya her hangi bir sebeple özürlü olan bir Bakana, Bakanlar Kurulu üvelerinden bir baskası geçici olarak vekillik eder. Ancak bir Ba. kan birden fazlasına vekillik edemez.

Madde 50 - Bakanlardan birinin Yücediyana vollanması hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisince verilen karar, kendisini Bakanlıktan da düsürür.

Madde 51 - İdare dâvalarına bakmak ve idare uvusmazlıklarını çözmek. Hükümetçe hazırlanarak

Madde 67 - Yücediyan gerekli görüldüğünde Türkiye Büyük Millet Meclisi karariyle kurulur. BESINCI BÖLÜM Türklerin kamu bakları Madde 68 - Her Türk hür doğar, hür yaşar, Madde 52 - Bakanlar Kurulu, kanunların uymektir. Tabil haklardan olan hürriyetin herkes için sı

kendine verilecek kanun tasarıları ve imtiyaz sözleşme ve şartlaşmaları üzerine düşünüşünü bildirmek, gerek kendi özel kanunu ve gerek başka kanunlarla gösterilen görevleri yapmak üzere bir Danıştay kurulur. Danıştay başkanları ve üyeleri, daha önce önemli görevlerde bulunmuş, uzmanlıkları, bilgileri ve görgüleriyle belirgin kimseler arasından Büyük Millet Meclisince seçilir. Hürriyet başkasına zarar vermiyecek her sevi yapabil: gulanışını göstermek yahut kanunun emrettiği işleri belirtmek üzere içinde yeni hükümler bulunmamak ve Daniştayın incelemesinder geçirilmek şartiyle tünırı, başkalarının hürriyeti sınırıdır. Bu sınırı ancak zükler çıkarır. Tüzükler Cumhurbaşkanının imzası ve ilâniyle kanun çizer.

vürürlüğe girer. Tüzüklerin kanunlara aykırılığı ileri sürüldükte unun çözüm yeri Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

Madde 53 - Mahkemelerin kuruluşu, görev ve verk'leri kanunla gösterilir. Madde 54 - Yargıçlar, bürün dâvaların görülmesinde ve hükmünde bağ:msizdırlar ve bu işlerine hiçbir türlü karışılamaz. Ancak kanun hükmüne bağlı-

ditlar.

Madde 56 - Yargıçların nitelikleri, hakları, görevleri, aylık ve ödenekleri, nasıl tâyin olunacakları ve görevlerinden nasıl çıkarılacakları özel kanunla gös-

Madde 57 - Yargıçlar, kanunla gösterilenlerden baska genel veya özel hiçbir görev alamazlar. Madde 58 - Mahkemelerde vargilamalar herkese

Yalnız yargılama usulü kanunları gereğince bir vargilamanın kapalı olmasına mahkeme karar verebilir. Madde 59 - Herkes mahkeme önünde haklarını korumak için gerekli gördüğü yasalı araçları kullan. makta serbesttir. Madde 60 - Hichir mahkeme görev ve yetkisi icindeki dâvalara bakmazlık edemez. Görev ve yerki disinda olan dåvalar ancak bir kararla reddolunur.

Başkanları ve üvelerini ve Cumhuriyet Başsavcısını görevlerinden doğacak işlerden dolayı yargılamak için Yücedivan kuruhur.

Madde 62 - Yücedivan üveliği için, on biri Yargıtay, onu Danıştay başkanları ve üyeleri arasından ve kendi genelkurulları tarafından, gerekli görüldükte cizli ovla, virmi bir kişi seçilir.

Bunlar gizli ov ve saltcoklukla iclerinden birini başkan ve birini başkanvekili seçerler.

Madde 63 - Yücedivan bir başkan ve on dört Madde 47 - Bakanların görev ve sorumları özel üve ile kurulur ve kararlarını saltçoklukla verir.

Geri kalan altı kişi gerektiğinde kurulun ek-Madde 48 — Bakanlıkların kuruluşu özel ka- siğini tamamlamak için yedek üve durumundadır.

Bu yedek üyeler, üçü Yargıtay, üçü Danıştay'dan seçilmiş üyeler arasından olmak üzere adçekme ile

Başkanlığa ve başkan vekilliğine secilenler bu adcekmeye girmezler.

Madde 64 - Yücedivanın savcılık görevi, Başsaverlık tarafından görülür. Madde 65 - Yücerlivanın kararları kesindir.

Madde 66 - Yücedivan kanunlara göre yargılar ve hüküm verir.

Maarif Bakanlığı Tebliğler Dergisi

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Yargı erki

Mahkemelerin kararlarını Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Bakanlar Kurulu hiçbir türlü değiştiremezler, başkalıyamazlar, geciktiremezler ve hükümlerinin verine getitilmesine engel olamazlar.

Madde 55 - Yargıçlar, kanunda gösterilen usuller ve haller disinda görevlerinden cikarılamazlar.

Yücedivan

Madde 69 - Türkler kanun karşısında eşir. tirler ve ayrıksız kanuna uymak ödevindedirler. Her rürlü grup, sınıf, aile ve kişi ayrıcalıkları kaldırılmış tir ve yasaktır.

Madde 70 - Kişi dokunulmazlığı, vicdan, düşünme, söz, yayım, yolculuk, bağıt, çalışma, mülkedinme, malini ve hakkini kullanma, toplanma, der nek kurma, ortaklık kurma hakları ve hürriyetleri Türklerin tabii haklarındandır.

Madde 71 - Cana, mala, 1rza, konuta hiçbir türlü dokunulamaz.

Madde 72 - Kanunda yazılı hal ve şekillerden başka türlü hiçbir kimse yakalanamaz ve tutulamaz.

Madde 73 - İşkence, eziyet, zoralım ve angarva yasaktır.

Madde 74 - Kamu faydasına gerekli olduğu usulüne göre anlaşılmadıkça ve özel kanunları gereğince-değer pahası peşin verilmedikçe hiç kimsenin malı ve mülkü kamulaştırılamaz.

Cifrciyi toprak sahibi kılmak ve ormanları dev. letleştirmek için alınacak toprak ve ormanların kamulaştırma karşılığı ve bu karşrlıkların ödenişi özel kanunlarla gösterilir.

Olağanüstü hallerde kanuna göre yükletilecek para ve mal ve çalışma ödevleri dışında hiçbir kimse başka hiçbir şey yapmaya ve vermeye zorlanamaz.

Madde 75 - Hichir kimse felsefe inanından din ve mezhebinden dolayı kınanamaz. Güvenliğe edep töreler'ne ve kanunlar hükümlerine aykırı bulun. mamak üzere her türlü din törenleri serbesttir.

Madde 76 - Kanunda yazılı usul ve haller dışında kimsenin konutuna girilemez ve üstü ara

Madde 77 - Basin, kanun cercevesinde serbestir ve yayımından önce denetlenemez, yoklanamaz Madde 78 - Seferberlik ve sikiyönetim hallerinin veyahut salgın hastalıklardan dolayı kanun ge-Madde 61 - Bakanları, Danıştay ve Yargıtay -reğince alınacak tedbirlerin gerektirdiği kısıntıların dısında yolculuk hiçbir kayıt altına alınamaz.

Madde 79 - Bağıtların, çalışmaların, mülkedinme ve bak ve mal kullanmanın, toplanmaların. derneklerin ve ortakliklarin serbestlik siniri kanunlarla cizilir.

Madde 80 - Hükümetin gözetimi ve denetlemesi altında ve kanun çerçevesinde her türlü öğrerim serbesttir.

Madde 81 - Postalara verilen käğıtlar, mektuplar ve her türlü emanetler yetkili sorgu yargıcı veya yetkili mahkeme kararı olmadıkça açılamaz ve telgraf ve telefonla haberleşmenin gizliliği bozulamaz.

Madde 82 - Türkler gerek kendileri, gerek kamu ile ilgili olarak kanunlara ve tüzüklere aykırı gördükleri hallerde yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine tek başlarına veya toplu olarak haber verebilir ve şikâyette bulunabilirler. Haber ver1 şikâyeti alan makam kişi ile ilgili basvurmaların sonucunu dilekçiye yazılı olarak bildirmek ödevindedir.

Madde 83 - Hiç kimse kanunca bağlı olduğu mahkemeden başka bir mahkemeye verilemez ve yola lanamaz,

Madde 84 - Vergi Devletin genel giderleri I için, halkın pay vermesi demektir.

Bu esasa aykırı olarak gerçek veya tüzelkişiler tarafından veya onlar adına resimler, ondalık alınması ve başka yüklemeler yapılması yasaktır.

Madde 85 - Vergiler ancak kanunla salinir ve

Devletçe, illerin özel idarelerince ve belediyelerce alınagelmekte olan resimicr ve yüklemeler, kanunları yapılıncaya kadar alınabilir.

Madde 86 - Harb halinde veya harbi gerektirecek bir durum başgösterdikte veya ayaklanma olduğunda yahut vatan ve Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma olduğunu gösterir kesin belirtiler görüldükte Bakanlar Kurulu, süresi bir ayı aşmamak üzere yurdun bir kesiminde veya her yerinde sıkıyönetim ilân edebilir ve bunu hemen Meclisin onamasına sunar. Meclis sıkıyönetim süresini, gerekirse uzatabilir veya kısaltabilir. Meclis roplanık değilse hemen toplanmaya çağrılır.

Sıkıyönetim, kişi ve konut dokunulmazlığının, pasın, gönderişme, dernek, ortaklık hürriyetlerinin geçici olarak kayıtlanması veya durdurulması demektir.

Sıkıyönetim bölgesiyle bu bölgede hangi hükümlerin uygulanacağı ve işlemlerin nasıl yürütüleceği, harb halinde de dokunulmazlığın ve diğer hürriyetlerin nasıl kayıtlanabileceği veya durdurulacağı kanunla gösterilir.

Madde 87 - Kadın erkek bürün Türkler ilk öğretimden geçmek ödevindedirler. İlk öğretim Devlet okullarında parasızdır.

Madde 88 - Türkiye'de din ve 1rk ayırdedilmek. sizin vatandaşlık bakımından herkese «Türk» denir.

Türkiye'de veya Türkiye dışında bir Türk babadan gelen yahut Türkiye'de yerleşmiş bir yabancı babadan Türkiye'de dünyaya gelip de memleket içinde oturan ve erginlik yaşına vardığında resmî olarak Türk vatandaşlığını istiyen yahut Vatandaşlık Kanunu geregince Türklüğe kabul olunan herkes Türktür.

Türklük sıfatının kaybı kanunda yazılı hallerde

ALTINCI BÖLÜM Türlü maddeler

Madde 89 - Türkiye, coğrafya durumu ve ekonomi ilişikleri bakımından illere, iller ilçelere, ilçeler bucaklara bölünmüştür ve bucaklar da kasaba ve köylerden meydana gelir.

Madde 90 - İllerle şehir, kasaba ve köyler tüzelkişilik sahibidirler.

Madde 91 - İllerin işleri, yetki genişliği ve görev ayrımı esaslarına göre idare olunur.

Memurlar

Madde 92 - Siyasi hakları olan her Türkün, yeterliğine ve hakedişine göre, Devlet memuru olmak hakkıdır.

Madde 93 - Bürün memurların nitelikleri, hakları, görevleri, aylık ve odenekleri, göreve alınmaları ve görevden çıkarılmaları, yükselme ve ilerlemeleri özel kanunla gösterilir.

Madde 94 - Kanuna aykırı işlerde üstün emrine uymuş olmak, memuru sorumdan kurtarmaz.

Maliye işleri

Madde 95 - Bütçe Kanunu tasarısı ve buna bağlı bütçeler ve cetvellerle katma bütçeler Meclise bütçe yılı başından en az üç ay önce sunulur.

Madde 96 - Devlet malları bütçe dışı harcana-

Madde 97 - Bütçe Kanununun geçerliği bir Başbakan - Beşvekil yıldır.

Madde 98 - Kesinhesap Kanunu, ilişkin oldugu yıl bütçesinin hesap dönemi içinde elde edilen gelirle, gene o yılki ödemelerin gerçekleşmiş tutarını gös- Başkent — Devlet merkezi, makar terir kanundur. Bunun şekli ve bölümleri Bütçe Ka- Başkomutanlık — Başkumandanlık nunu ile tam karşılıklı olacaktır.

Madde 99 - Her yrim kesinhesap kanunu tasa. Başsavcı - Başmüddeiumumi rısı o yılın sonundan başlıyarak en geç, ikinci yıl Başvurma — Müracaat

Maarif Bakanlığı Teblığler Dergisi

kasım ayı başına kadar Büyük Millet Meclisine sunu- |

Madde 100 - Büyük Millet Meclisine bağlı ve Devletin gelirlerini ve giderlerini özel kanuna göre denetlemekle görevli bir Sayıştay kurulur.

Madde 101 - Sayışıay, genel uygunluk bildirimini ilişkan olduğu kesinhesap kanununun Maliyece Büyük Millet Meclisine verilmesi tarihinden başlıyarak en geç altı ay içinde Meclise sunar.

Anayasanın dayanakları

Madde 102 - Anayasada değişiklik yapılması aşağıdaki şartlara bağlıdır:

Değişiklik teklifinin Meclis tamüyesinin en az ücte biri tarafından imzalanması şarttır.

Değişiklikler ancak tamsayımın üçte iki oy çoklugu ile kabul edilebilir.

Bu kanunun, Devlet şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki birinci maddesinde değişiklik ve başkalama yapılması hiçbir türlü teklif dahi edilemez.

Madde 103 - Anayasanın hiçbir maddesi hiçbir Srkıyönetim süresi ancak Meclisin karariyle uza. sebep ve bahane ile savsanamaz ve işlerlikten alıkona-

> maz. Hiçbir kanun Anayasaya aykırı olamaz. Madde 104 - 20 nisan 1340 tarih ve 491 sayılı

> Teşkilâtı Esasiye Kanunu yerine mâna ve kavramda bir değiş klik yapılmaksızın türkçeleştirilmiş olan bu kanun konulmuştur.

> Madde 105 - Bu kanun yayım tarihinde yürür. lüğe girer.

> > 12,1/1945

ANAYASA KILAVUZU

Türkçeden Osmanlıcaya

Acik - Aleni

Açık kalmak, boş kalmak - İnhilâl etmek Açığa vurmak — İzhar etmek Adçekme — Kura Adma - Namina Akçalı yüklenme — Malî ;aahhüt Almak - Cibayet etmek Amaç — Gaye Anayasa - Teşkilâtı Esasiye Kanunu Andiçmek - Yemin etmek Andiçirilmek - Tahlif edilmek Antlaşma — Muahede Arac - Vasita Aralık ayı - Kânunuevvel Araverme - Tatil Ayaklanma — Isyan Aykırı — Mugayir, münafi Ayrıcalık - İmtiyaz (Privilège) Ayrık — Müstesna Ayrıksız — Bilâistisna Azlık - Ekalliyet Bağımlaşma — Mütetabiatı mütekabile Bağımsız - Gayritâbi, müstakil Bağımsızlık — Ademi tâbiiyet Bağıt - Akit Bağlı — Tâbi Bağlılık - Sadakat Bağlı olmak — Mütevaksıf olmak Bakan - Vekil Bakanlar Kurulu - İcra Vekilleri Heyeti Bakımından — İtibariyle Bakmak - Rüyet etmek Barış - Hazar, sulh Basin - Matbuat Baskalamak - Tağyir etmek Başkan - Reis (Président) Başkanvekili — Reis vekili Başlıyarak — İtibaren

Sayfa: 113

Belirgin - Mütemeyyiz Belirmek - Tecelli etmek Belirtmek - Tesbit etmek Belli - Muayyen Bilgi — Ilim Boş — Münhai Boş kalmak — İnhilâl etmek Bozma — Fesih, ihlâl Bölge — Mintaka Bölüm — Fasıl, kısım Bucak - Nahiye Bütçe — Muvazenei Umumiyei Maliye Cumhurbaşkanı — Reisicumhur Çağırmak — Davet etmek Çağrı — Davet Çalışma — Sâyü amel, faaliyet Çalışmaya araverme — Tatili faaliyet Çekilme — İstifa Çerçevesinde - Dairesinde Cevre - Daire (Intihap dairesi) Çıkmak — Sâdır olmak Cokluk - Ekseriyet Çözmek — Halletmek Çözüm yeri — Mercii hal Danıştay - Şûrayı Devlet Dayanaklar — Zevabit Değişiklik — Tadil Değişiklik yapmak — Tadil etmek Demeç - Beyanat Denetlemek - Murakabe etmek Dernek - Cemiyet Devrim - İnkılâp Dilekçe — İstida Dilekçi — Müstedi Dinlenme - Istirahat Din töreni - Dini âyın Dokunulmazlık - Masuniyet Dolanlı — Hileli Dolaşmak - Devretme (memleketi) Dönem - Devre Durdurulmak - Talik edılmek (M. 86) Durum - Vaziyet Düşünce — Mütalâa Düşünme — Tefekkür Düşürmek — İskat etmek Düzenlemek - Tanzim etmek Edep töreleri - Musseret âdabı Eğemenlik - Hâkimiyet, hükümranlık Ekim ayı - Teşrinievvel Eliyle - Marifetiyle Emri altındakiler — Maiyet Engel olmak - Mümanaat etmek Erginlik - Rüst Erk - Kuvvet (Kudret, iktidar anlamına) Ertelemek - Tecil etmek Esenlik - Selâmet Eşit - Müsavi Eylem — Fiil Eylemli — Fiilî Geçen — Sabık Geçerliği — Hükmü (kanununun) müddeti Geçici — Muvakkat Gelir - Varidat Genel — Umumi Genelkurmay Başkanlığı - Erkânı harbiye umumiye reisligi Genel kurul - Heyeti umumiye Genel uygunluk bildirimi - Umumi mutabakat bevannamesi Gensoru - İstizah Geregince - Mucibince Gerekçe - Esbabi mucibe Gerekli görüldükçe - Ledeliktiza Gerekmek - İcabetmek

ARCEPTAL

	Sayfa: 114	Maar
sm	Geri vermek — iade etmek	Korumak —
tin le	Geri vermek - Celbetmek	Kurul - He
1.6	Gider — Masraf	Kurulmak — Kurum — M
	Gidiş — İstikamet	Kurum — M
	Gizlilik — Mahrumiyet	
	Gönderişme — Müraselât	Malini ve had
	Göre - Tevfskan, dairesinde	Meclis sorușt
	Görev – Vazife (Fonction)	Milletvekili Milletvekilliğ
	Görev ayrımı — Tefrikı vezaif	Mutluluk —
	Görevden çıkarılmak — Azledilmek Göreve alınmak — Nasbedilmek	Mülkedinme
	Göverelendirmek – Tavzif etmek	Internet
Elr	Görgü — Tecrübe	
tah	Görüş — Noktai nazar	Nitelik — V
baj	Görüşme – Müzakere	
22	Gözetim - Nezaret	Ocak ayı —
	Grup — Zümre	Olağanüstü
	Gütmek — Takibetmek	Olanca varl
	Güven — İtimat	Olduğu gib
) Güvenlik — Asayiş	Onamak — Ondalık —
	Н	Ortaklik —
	Haberleşme — Muhaberat	Oturum -
	Hakediş — İstihkak	Oy - Rey
	Harcamalar — Sarfiyat	
bağ	Haymlık — Hiyanet	1 21 1-1
kuy	Hazır üye — Âzayı mevcude	Ödemeler Ödenek —
nc	Herkese açık — Aleni Hüküm giymek — Mahkûm olmak	Ödev — 1
221	Hükümlü — Mahkûm	Ödevli, öd
	Hukumu	Öğretim -
	l dahili	Önemli
	İçtüzük — Nizamnamei dahilî	Önlemek ·
	11 — Vilâyet	Özel — Z
	İlce — Kaza İleri sürmek — İddia etmek	Özlük işle
	İlgili — Alâkadar, taallûk eden, aidi	Özür —
	İlişikli — Münasebettar, mütaallik	
	testher	Para basn
	İnancı kötüye kullanma – Emniyeti suiistimal	Pay verm
	İncelemek — Tetkik etmek	
	İsterler — İcabat	Sahtecilil
	İş — Keyfiyet	Salgin h
	İşler — İcraat	Salt çok
	İşlem — Muamele İşlerlikten alıkonulmak — Tatil edilmek	Sanik -
-	Işlerlikten alıkonulmak	Sanıklan
1	K	Savci -
	Kaldırmak — İlga etmek	Savsama
2	Kalkmak — Záil olmak	Sayıştay
4	Kamu — Âmme	Saymak
F	Kamu hakları — Hukuku amme	Seçim ·
3	Kamulaştırmak — İstimlâk etmek Kamutay — Heyeti Umumiye (yalnız Büyük M	fillet Siki yö
	Kamutay - Heyeti Ollulliye (Julia	Sonuç Sorgu
4	Meclisinin)	Sorgu
	Kapalı — Hafi Karşılıklı — Mütenazır	Sorgul
-	Vacura avi - Tesrinisani	Soru -
5	Katılmak — İltihak etmek, iştirak etmek	Sorum
L	Katılmak — İltihak etmek	Sorum
6	Katma būtçe — Mülhak būtçe	Sorușt
	Kayıtlamalar — Takyidat	Söyler
F	Kesin — Kati	Söyler
19	Kesin besap — Hesabi kati	Sözle
-	Kesinhüküm — Kaziyei muhkeme	Suç -
18	Kesinleşmek — Kesbi katiyet etmek	Suçü
	Kişi — Zat, kimse, fert Kişi dokunulmazlığı — Masuniyeti şahsiye	Sunn
E	Kişi dokunulmazlığı — Masuniyen yarı Kınamak — Muaheze etmek	Süre
1	Kinamak — Mulaiche etalen Talvidat	
F	Kısıntı — Takyidat Kısıt — Hacir	Şartl
1	Kisit — Hach Kisith — Mahcur	
	Kısıtlı — Maneu Kocama — Şeyhuhet	17.00
-	Volluk - Zabita	Tam
ALC: N 100	Komuta — Emir ve kumanda	Tan
	Konut – Mesken, ikametgáh	1 1 2 11

arif Bakanlığı Tebliğler Dergisi

22 Ocak 1945

laarif Bakanlığı Tebliğler Dergisi	
midafaa etmek	Tartışma — Münakaşa
- Vikåye etmel:, müdafaa etmek	Tasarı — Lâyiha
k — Teşekkül etmek	Tekel — İnhisar Temsilci — Mümessil
- Müessese	Toplanık — Müçtemi
	Toplanmak — İçtima etmek, temerküz etmek
M	Toplanti — Ictima
e hakkını kullanma — Tasarruf	Törenli oturumlar — Merasimi mahsusa
oruşturması — Meclis tahkikatı kili — Mebus (Député karşılığı saylav)	Tutacağı yol — Hattı hareket
kili — Mebus (Depute Masuniyeti teşriiye killiği dokunulmazlığı — Masuniyeti teşriiye	Turmak - Tevkif etmek
killigi dokultullilizing. k — Saadet	Tüzel kişilik — Şahsiyeti hükmiye
nme – Temellük	Tüzük — Nizamname
	U
N	Uygulanış — Tatbik sureti
— Vasıf	Uygulamak — Tatbik etmek
0	Uygun — Münasip
yı — Kânunusani	Uygun bulmak — Muvafık görmek
Feykalåde	Uygun olarak — Göre
varlığı ile çalışmak — Hasti nefis	Uvruk — Tebaa
sibi — Harfiyen	Uyrukluk - Tabiiyet, tebaalik
k — Tasdik etmek	Uyuşmazlık — İhtilâf
k — Áşar	Uzatmak — Temdidetmek
k — Şirket	Uzman — Mütchassis
m — Celse	Uzmanlık — İhtisas
Rey	
Ö	U
eler — Tediyat	Üçte iki oy çokluğu — Sülüsanı ekseriyeti âra
sk — Tahsisat, muhassasat	iler - Amir
- Mükellefiyet, mechuriyet	Üstüne suç atılmak — Cürüm isnadedilmek
i, ödevinde — Mükellef, mecbut	Üye — Âza
im — Tedrisat	v
di Mühim	
nek — Menetmek	Vekillik – Niyabet Vergi rath etmek
- Zati, şahsi	Vergi salmak — Vergi tarh etmek
k işler — Hususatı şahsiye	Y
- Mazeret	Yabancı — Ecnebi
Р	Yakalamak — Derdest etmek
basma — Meskûkât darbı	Yan — Nezd
vermek — İştirak	Yargi — Kaza
	Yargıç — Hâkim
S	Yargılama — Muhakeme
tecilik — Sahtekârlık Müstevli emraz	Yargitay — Mahkemei Tenryiz
un hastalıklar — Müstevli emraz	Yasalı — Meşru
çokluk — Ekseriyeti mutlaka 1k — Maznun, müttehem	Yasama — Teşri
ıklanmak — Tahu zanna alınmak, itham edili	meir Yayım — Neşir
rklanmak — Tarri Land cı — Müddeiumumi	Yaymak - Incircuites
samak — İhmal etmek	Yedek üye - Ihtiyat aza
ristay — Divani Muhasebat	Yenilemek - Tecdidetmek
ymak — Riayet etmek, addetmek	Yerine getirmek - Infaz etmek
çim — İntihap	Yeterlik - Ehliyet
cı yönetim — İdarei örfiye	Yetki — Salâhiyet
nuç — Netice	Yetki genişliği — Tevsii mezuniyet Makamı eidî mercii aidî
orgu — İsticvap	Yeckili makam — Makamı aidî, mercii aidî
orgu vargici - Müstantik	Yiyicilik — Írtikâp
orgulanmak — İsticvabedilmek	Yoklamak — Muayene etmek
oru — Sual	Yolculuk — Seyahat
orum — Mesuliyet	Yollamak — Sevk etmek
orumlu — Mesul	Yorum — Tefsir Tefsir ermek
oruşturma — Tahkikat	Yorumlamak — Tefsir etmek
öylemek — Íradetmek	Yönelmek — Teveccüh etmek
söylev — Nutuk	Yücedivan — Divanı âli Tahmil etmek
Sözleşme — Mukavele	Yüklemek — Tahmil etmek
Suç — Töhmet	Yükleme — Teklif Wählenme — Teabhüt
Suçüstü — Cürmümeşhut	Yüklenme — Taahhüt Yükselme ve ilerleme — Terfi ve terakki
Sunmak — Arz etmek	Yükselmek — Îlâ etmek
Süre — Müddet	Yürürlüğe girmek — Mumulünbih olmak
S	Yürürlük — Meriyet
Semilarma - Sartname	Yürürlük — Meriyet Yürürme — İcra, idare
Şartlaşma — Şartname	
Т	Z
Tamamı — Heyeti umumiyesi	Zamanaşımı — Müruruzaman
Tamsavı - Adedi műrettep	Zoralımı — Müsadere
Tamüye — Azayi műrettebe	

22 Ocak 1949

Osmanlıcadan Türkçeye

Adedi Mürettep - Tamsayı Ademi tâbiiyet - Bağnınsızlık Addetmek - Saymak Aidi - İlgili Akit - Bağıt Alakadar - İlgili Aleni - Herkese açık Amir - Ust Amme — Kamu Arz etmek - Sunmak Asayiş — Güvenlik Áşar — Ondalık Åza — Üye Åzayı mevcude - Hazır üyeler Ázayı mürettebe — Tamiye Azledilmek - Görevden çıkarılmak Başkumandanlık — Başkomutanlık Başmüddeiumumi - Başsavcı Başvekil — Başbakan Beyanat — Demeç Bilâistisna - Ayrıksıa Celbetmek - Getirmek Celse - Oturum Cemiyet - Dernek Cürüm isnadetmek - Üstüne suç atmak Cürmümeşhut - Suçüstü Cibayet etmek - Almak Đ Daire (Intihap dairesi) - Çevre Dairesinde - Çerçevesinde, göre Davet - Çağrı Davet etmek - Çağırmak Derdest etmek - Yakalamak Deruhte etmek - Üstüne almak Devlet merkezi - Başkent Devre - Dönem Devretmek - Dolaşmak (memleketî) Dinî âyin - Din töreni Divanı Ali — Yücedivan

Divanı Muhasebat — Sayıştay E Ecnebi — Yabancı Ehliyet — Yeterlik Ekalliyet — Azlık Ekseriyet — Çokluk Ekseriyeti mutlaka — Salt çokluk

Emniyeti suiistimal — İnancı kötüye kullanma Erkânı Harbiyei Umumiye Riyaseti — Genelkurmay Başkanlığı Esbabı mucibe — Gerekçe

Faaliyet — Çahşma Fasıl — Bölüm Fesih — Bozma Fevkalâde — Olağanüstü Fiil — Eylem Fiilî — Eylemli

Gaye — Amaç Gayritabiî, müstakil — Bağımsız

Hacir — Kısıt Hafi — Kapalı Hâkim — Yargıç Hâkimiyet, Hükümranlık — Eğemenlik Hal — Çözmek Harfiyen — Olduğu gibi Hasrı nefis — Olanca varlığı ile çalışmak Hattı hareket — Tutacağı yol Hazar — Barış

Maarif Bakanlığı Tebliğler Dergisi

Hesabi kati - Kesinhesap Heyet - Kurul Heyeti Umumiye (yalnız Büyük Millet Meclisinin) Kamutay Heyet iUmumiye -- Genel kurul Heyeti Umumiyesi - Tamamı Hileli — Dolanlı Hiyanet - Hayınlık Hukuku âmme - Kamu hakları Hususatı şahsiye - Özlük işler Hükmü (kanunun) - Geçerliği İade etmek - Geri vermek İcabetmek — Gerekmek İcabat — İsterler İcra — Yürütme İcraat - İşler İcra Vekilleri Heyeti — Bakanlar Kurulu İçtihat — İnan İçtima - Toplanti İçtima etmek — Toplanmak İdarei örfiye - Sıkryönetim Iddia etmek - İleri sürmek Íhlál — Bozma İhmal etmek - Savsamak İhtilâf — Uyuşmazlık İhtisas — Uzmanlık Iht yat aza - Yedek aza Îlâ etmek - Yükselunek İlga etmek — Kaldırmak İlim — Bilgi İltihak etmek - Katılmak İmtiyaz (privilège) - Ayrıcalık Infaz etmek - Yerine getirmek Inhilâl etmek - Açık kalmak, boş kalmak İohisar — Tekel İnkılâp — Devrim İntihap — Seçim İradetmek — Söylemek Írtikáp - Yivicilik İskat — Düşürmek İsticvap — Sorgu İsticvabedilmek — Sorgulanmak İstida — Dilekçe İstifa — Çekilme İstihkak — Hakediş İstikamet — Gidiş İstimlâk etmek - Kamulaştırmak İstizah — Gensoru İsyan — Ayaklanma İştirak etmek - Katılmak, pay vermek İtibaren — Başlıyarak İt bariyle — Bakımından İtimat — Güven İzhar etmek — Açığa vurmak Kânunuevvel - Aralık ayı Kânunusani - Ocak ayı Katî — Kesin Kaza — İlce Kaza — Yargı Kaziyei muhkeme - Kesin hüküm Kesbi katiyet etmek - Kesinleşmek Keyfiyet - İş Kumanda — Komuta Kura — Adçekmek Kuvvet (Kudret, iktidar anlamına) - Erk Lâyiha — Tasarı Ledeliktiza - Gerekli görüldükçe Μ Makamı aidî, mercii aidî - Yetkili makam

Mahkemei Temyiz - Yargıtay Mahkûm — Hükümlü Mahkûm olmak - Hüküm giymek Mahcur - Kısıtlı Mahremiyet - Gizlilik Mahsus — Özel Maiyet - Emri altındakiler Malî taahhüt - Akçalı yüklenme Mamulünbih olmak -- Yürürlüğe girmek Marifetiyle - Eliyle Masraf - Gider Masuniyeti şahsiye — Kişi dokunulmazlığı Milletvekilliği dokunulmazlığı Msuniyeti teşriiye -Matbuat - Basm Mazeret - Özür Maznun - Sanzk Mebus - Milletvekili (Député karşılığı saylav) Mechis tahkikati — Mechis soruşturması Menetmek - Önlemek Menui - Bağlı Merasimi mahsusa — Törenli oturumlar Mercii hal - Çözüm yeri Meriyet - Geçerlik, yürürlük Mesken — Konut Meskûkât darbt - Para basma Mesul — Sorumlu Mesuliyet - Sorum Meşru — Yasalı-Mintaka — Bölge Muahede — Antlaşma Muamele — İşlem Muașeret âdabi - Edep töreleri Muayene etmek - Yoklamak Muayyen — Belli Mucibince - Geregince Mugayir — Aykırı Muhaberat - Haberleyme Muhakeme - Yargılama Muaheze etmek - Kınamak Mukavele - Sözleşme Murakabe etmek - Denetlemek Muvazenei Umumiyei Maliye - Bütçe Müruruzaman — Zamanaşımı Müstakil — Bağımsız Müstantik - Sorgu yargıcı Mütalåa — Düşünce Muvafık görmek — Uygun bulmak Muvakkat — Geçici Müessese — Kurum Müçtemi — Toplanık Müddeiumumi - Saver Müddet - Süre Mühim — Önemli Mükellef, mecbur - Ödevli, ödevinde Mükellefiyet, mechuriyet - Ödev Mülhak bütçe - Katma bütçe Mümanaat etmek - Engel olmak Mümessil - Temsilci Münafi — Aykırı Münakaşa — Tartışma Münasebettar, mütaallik - İlişikli Münasip — Uygun Münhal — Boş Müracaat - Başvurma Müraselåt - Gönderişme Müsadere - Zoralım Müsavi - Eşit Müstedi - Dilekçi Müstesna - Ayrık Müstevli emraz - Salgın hastalıklar Mütehassis — Uzman Mütemeyyiz - Belirgin Mütenazır — Karşılıkl. Mütevakkıf olmak - Bağlı olmak Müzakere - Görüşme

ere de eli kez ar igi bular. nunafta-Bu ilar zari imt.

.

1

e

5	Sayfa: 116	Maarif Ba
D .	N	Şeyhuhet — Koci
	Nahiye - Bucak	Şirket - Ortaklıl
	Namina — Adina	Şûrayı Devlet -
	Nasbedilmek — Göreve alınmak	and the second sec
	Neşir — Yayım	Taahhüt — Yük
	Nesreimek — Yaymak	The second second second second second second second second second second second second second second second se
	Netic. — Sonuç	Taalûk eden -
	Nezale: - Gözetim	Tabi — Bağlı Tabinot tebaşlık
	Nezi Yan	Tâbiiyet, tebaalık
	Niyaba - Vekillik	Tadil — Değişik
	Nizamame — Tűzük	Tadil etmek —
	Nizamnamei dahilî — İç iüzük	Taul - Araverr
1	Noktai nazar — Görüş	Tağyır etmek —
	Nutuk — Söylev	Tahkikat — Sor
	NUTUR - Soyley	Tahlif edilmek -
	R	Tahmil etmek -
	Reisicumhur Cumhurbaşkanı	Tahsisat — Öde
	Reis (président) - Başkan	Tahu zanna alu
	Reis vekili — Başkan vekili	Takibetmek -
F	Rey — Oy	Takyidat — Ka
	Riayer etmek - Saymak	Talik edilmek (
	Rüst - Erginlik	Tanzim etmek -
	Rüyet etmek - Bakmak	Tasarruf (M. 70
		Tasdik etmek -
	S	Tatbik etmek -
	Saadet — Mutluluk	Tatbik sureti -
	Sabık Geçen	Tatil etmek (M
υ	Sadakat — Bağlılık	Tatili faaliyet -
2	Sådır olmak — Çıkmak	Tavzif etmek -
2	Sahtekârlık — Sahtecilik	Tebaa — Uyru
	Sarfiya: — Harcamalar	Tecdidetmek -
	Sâyü amel — Çalışma	Tecelli etmek -
	Salâhiyet — Yetki	Tecil etmek -
	Selâmet — Esenlik	Tecrübe — Go
	Sevk etmek — Yollamak	Tediyat — Öd
	Seyahat — Yolculuk	Tedrisat - O
	Sual — Soru	Tefekkür — D
	Sulh - Barış	Tefriki vezaif
	Sülüsanı ekseriyeti âra — Üçte iki oy çokluğu	Tefsir - Yor
	S	Tefsir etmek -
	Şahsiyeti hükmiye — Tüzel kişilik	Teftiş etmek -
	Şahsiyeti nukiliye Şartnaine — Şartlaşma	Teklif - Yül

	12	23	34	45
	**			46
	13	24	35	
	14	25	36 -	47
		26	37	48
	15			49
	16	27	38	
	17	28	39	50
		29	40	51
1	18		41	52
8	19	30		
9	20	31	42	53
	21	32	43	54
10			44	55
11	22	33		ANKARA - MAARIF MATBAASI

akanlığı Tebliğler Dergisi

Daniştay - Uyrukluk Değişiklik yapmak Baskalamak sturma Andicirilmek Yüklemek enek nmak — Sanıklanmak Gütmek ayıtlamalar, kısıntı (M. 86) - Durdurulmak - Düzenlemek - Malini ve hakkini kullanma - Onamak Uygulamak - Uygulanış (102) — İşlerlikten alıkomak - Çalışmaya ara verme Görevlendirmek Yenilemek Belirmek Ertelemek tretim üşünme - Görev ayrımı - Yorumlamak - Denetlemek kleme

Temellük - Mülk edinme Temerküz etmek - Toplanmak Temdidetmek - Uzatmak Terfi ve terakki - Yükselme ve ilerleme Tesbit etmek - Belirtmek Teşekkül etmek — Kurulmak Teşkilâtı Esasiye Kanunu — Anayasa Teşri — Yasama Teşrinievvel - Ekim ayı Teşrinisani - Kasım ayı Tetkik etmek - İncelemek Teveccüh etmek - Yönelmek Tevfikan - Göre, uygun olarak Tevkif etmek - Tutmak Tevsii mezuniyet — Yetki genişliği Töhmet — Suç

Umumi — Genel - Genel uygunluk Umumi mutabakat beyannamesi bildinimi

Varidat - Gehir Vasıf (keyfiyet) - Nitelik Vasita — Araç Vaziyet - Durum Vizife (fonction) - Görev Vekil — Bakan Vergi tarh etmek — Vergi salmak Vikaye etmek - Korumak Vilâyett - Il Yemin etmek - Andiçmek

Zabna - Kolluk Zail olmak — Kalkmak Zat — Kişi, kimse Zati, şahsi - Özlük Zevabit — Dayanaklar Zümre - Grup

BU DERGIDEKI"KANUNLAR, KARARLAR VE TAMIMLERLE DIĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

IAA IF BAKANLIGI NESRIYAT SOLORLOGONCE HUR HAFTA PAZARTEST GÜNLERT CIKARI-IL ILGILI MAKAM VE MI'ES. USELERE PARASIZ GONDERI IR.

MAARIF BAKANLIĞI TEBLIGLER DERGISI 29 OCAK 1945

CILT:7

KANUNLAR :

Bazı ay adlarının değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası

Kabul tarihi : 10/1/1945 Kanun No.: 4696 Yayım Tarihi: 15 - 1 - 1945

Madde 1 - Teşrinievvel ayı Ekim, Teşrinisani ayı Kasım, Kânunuevvel ayı Aralık ve Kânunusani ayı Ocak olarak değiştirilmiştir.

Madde 2 — Bu kanun yayım tarihinden yürürlügirer.

- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürü-Madde tecektir.

12/1/1945

Muhasebei Umumiye Kanununun 5 ve 34 üncü maadelerinin değiştirilmesi hakkında kanun

Kanun No.: 4698

Kabul tarihi : 17/1/1945

Madde 1 - 26 mayıs 1927 tarihli ve 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Bütçe yılı, ocak ayının birinci gününden aralık ayının sonuncu gününe kalar olan on iki aylık süredir.

Madde 2 — Aynı kanunun 34 üncü maddes aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Bakanlıklardan her biri kendi bütçesini hazırlıyarak haziranın sonuna kadar Maliye Bakanlığına gönderir. Maliye Bakanı da kendi bakanlığının gider bütçesi ile gelir bütçesini hazırlayıp ötekilerle birleştirerek Devletin bir yıllık genel bütçe tasarısını meydana getirir. Bu tasarı Bakanlar Kurulunca incelenip onandıktan sonra ekim ayı başında Büyük Millet Meclisine sunulur.

Geçici madde 1 - 1haziran 1945 den 31 aralık 1945 e kadar olan süre için yedi aylık bütçe yapıhr. Muhasebei Umumiye Kanununun ellinci maddesinin ikinci fıkrasında yaz.lı işlerden iaşe ve muayye. nat maddeleri için geleçek yıla geçici taahhütlere girişmek yetkisi bu sürede bütçedeki tahsisatın bir misline çıkarılmıştır.

Geçici madde 2 - Bütçe yılının değişmesi mükelleflerin yıllık vergi ve resim ödevlerinde bir artırma yapılmasını gerektirmez.

Madde 3 - Bu kanun 1 haziran 1945 tarihinde yürürlüğe girer.

- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yü-Madde เน็นนี้เ.

19/1/1945

KARARLAR :

Madurler Encümeni Kararı:

Karar sayisi : 6 Kerar tarihi : 12/X/1944

ÖZET: Devlet orta okul bitirme imtihanında başarı gösteremiyen parasız yatılı talebenin yatılılık haklarını kaybetmilyecekleri h.

Devlet orta okul veya lise bitirme imtihanlarinda başarı gösteremiyen parasız yatılı talebe hakkında Orta Öğretim Umum Müdürlüğünün Vekillik Yüksek Makamından Encümenimize havale buyrulan 12/X/1944 tarihli ve 1987 sayılı müzekkeresiyle müs-

tenidi okundu ve icabı düşünüldü. Kanaat notlarına göre sınıflarını geçen fakat sou sınıfta okudukları yılın haziran veya eylül devresinde devlet orta okul bitirme imtihanlarına girdikleri halde başaramıyarak imtihan talimatnamesinin 58 inci maddesi hükümlerine göre başaramadıkları derslerin imtihanlarına ertesi ders yılı haziran veya eylûl devresinde girecek olan parasız yatılı talebe 915 numaralı kanun hükümlerine göre sınıfta kalmış sayılamıyacaklarındın devlet orta okul bitirme imtihanlarında ertesi yıla kal. mış olmalrından dolayı parasız yatılı haklarının üzerlerinden alınmaması ve evrakın Orta Öğretim Umum Müdürlüğüne tevdii kararlaştı.

İş Vekillik Yüksen Makamının tasviplerine arz olunur

Muvafikur 10/1/1945 Maarif Bakanı Hasan-Ali Yücel

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayisi : 14 Karar tarihi : 26/1/1945

OZET: İlk okul öğrenimini bırakanlarm tekrar ilk okula gönderildikleri takdirde daha yüksek bir sınıfa almabilmeleri h.

İlk okul öğrencisi iken öğrenimi bıraktıkları halde henüz mecburi öğrenim çağı içinde bulunmalarından dolayı ilgili makamlarca ilk okula gönderilen çocuklardan bilgi seviyeleri yükselmiş görülenlerin imtihan edilerek ayrıldıkları smıflardan daha yüksekleri ne de kabul edilebilmeleri hususunun Yüksek Bakanlık Makamına arzı kararlaştı.

Uygundur 26/1/1945 Maarif Bakanı Hasan-Ali Yücel

. الاندى

SAYI: 313

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

OZET :

Karar savisi : 15 Karar tarihi : 26/1/1945

Güzel Sanatlar Akademisi Heykel Şubesinin Talimatnamesi h.

Güzel Sanatlar Akademisi Heykel Şubesi talimatnamesinde, birinci derecede orta ihtisas devresi bitirme imtihanının hazirandan başka ekim ayında da açılab.Imesini temin etmek, aynı zamanda bazı maddeleri yeni ders dağıtma cetveli ile ahenkli bir şekle koymak üzere, bağlı örneklere göre değişiklik yapılması hususunun Bakanlık Makamına arzı kararlaştı.

Uygundur 20/1/1945 Maarif Bakanı

Hasan-Ali Yücel

Madde 10 - Gerek orta ihusas devresinde, gerek yüksek devrede öğrenimini beş sene içinde bıtiremiyenlerin kayıtları silinir. Kültür derslerinin birinden, yahut da ihusas derslerinden olan Estetik'ten veya Vücüt Deseni'nden bir sınıf veya kurda iki sene terfi edemiyenlerin de kayıtları silinir.

Madde 13 - Orta uzmanlık devresindeki nazari dersler sunlardır:

Uzmanlık dersleri: Estetik Sanat Tarihi Matoloji Anotomi Perspektif Vücut Deseni Kulsur dersleri: Anadili Yabancı Dil Türkiye Tarihi Türkiye Coğrafyası Cimnastik Askerlik

Nazari dersler öğleden sonraya gelmek üzere hafranın belli günlerinde ve ders dağıtma cetvelinde gösterilen sınıflarda okutulur. Yüksek devrede amelî öğretimden ayrılmış şekilde nazari öğretim yoktur.

Madde 19 - Her sene öğretim biter bitmez nazari derslerin imtihanları yapılır. Bu imtihanlar mayıs ayı ile beraber sona erer. Sene içinde her hangi bir nazari derse 2/3 oranında devam etmemiş bulunanlar hiçbir imtihana giremezler ve smifta kalırlar.

Madde 22 - Nazari ders imtihanlarında muvaffak olamıyanlarla bu imtihanlara makbul bir mazeretle girmemiş olanlar ekim ayının ilk iki haftasında yapılan bütünleme imtihanlarına girerler. Bu imtihanlarda bir dersten bile muvaffak olamryanlar sinifra kalırlar ve ertesi yıl sınıflarının bütün nazari derslerine devama mechur tutulurlar.

Madde 23 - Orta uzmanlık dönemi bitirme imtihanı her sene haziran ve ekim aylarında yapılır.